

RES NO SERÀ COM ABANS

À. Martínez
Docent de primària

Iniciem el mes de maig i som a la desescalada del confinament per Covid-19 que hem viscut des de mitjans de març, amb la perspectiva del que s'ha anat configurant com una experiència compartida per milions d'habitants del planeta Terra al segle XXI. Les reflexions que ara us comparteixo neixen "malgrat tot i gràcies a..." Formo part del col·lectiu docent i del de famílies amb fills en edat escolar. La meva visió presenta un doble biaix clarament marcat.

La comunitat educativa és un dels col·lectius que s'ha quedat a casa des dels inicis de la crisi sanitària i serà de les últimes en tornar als centres. Quan ho faci, res no serà com abans; de ben segur que esdevindrà una transformació profunda arran de l'experiència viscuda.

Quines han estat les dificultats i/o els beneficis? Quins són els reptes que es presenten d'ara endavant?

El propòsit des del primer moment per part del col·lectiu docent ha estat d'adaptar-se a les circumstàncies per reduir l'impacte negatiu i garantir l'atenció i l'equitat per a tot l'alumnat. Malgrat l'esforç, les desigualtats existents s'han fetencara més paleses. És el cas de les famílies amb pocs ingressos o les que fa poc han arribat al país.

D'altra banda, si bé molts professionals han incorporat l'ús de tecnologies des de fa temps; per a altres docents en canvi, l'experiència ha resultat un repte personal en el qual s'han trobat immersos, amb un ritme de treball trepidant i l'exigència d'una renovació no exempta d'estrès i ansietat. Tots però, s'han hagut d'adaptar als avantatges i els inconvenients d'un nou ecosistema educatiu. Han hagut de replantejar la manera d'ensenyar els continguts, fent incidència en el fet més essencial.

Els nous mitjans han suposat una nova manera de relacionar-se. Tant mestres com alumnes poden pensar més les paraules que utilitzen per comunicar-se i controlar l'expressió facial (a la vida real mai no podem veure quina cara fem). La millora d'aquests elements a través de la pantalla és cabdal per afavorir la comunicació. Mirades empàtiques i paraules escollides amb cura tenen el poder de transmetre confiança, crear vincles, aprenentatge i reforçar l'autoestima.

Els alumnes també estan fent els seus aprenentatges. A casa, sense la intervenció directa dels seus mestres, s'han convertit, més que mai, en els autèntics protagonistes del seu procés d'aprenentatge. Estan millorant l'autoregulació del ritme de treball; alguns també són més conscients de la riquesa que és tenir temps per estar sols. La soledat els ha donat l'oportunitat de reflexionar sobre coses que mai no havien pensat i que ajuden a créixer com a persona. Parlar amb els amics des de la seva habitació ha emmarcat les converses en un altre context i han compartit les coses que els neguitegen en un clima de confiança que no es pot donar a l'aula. També han pogut aprendre a valorar més les coses petites com el simple fet de sortir al carrer o quan algú et fa una abraçada.

Moltes famílies hem pogut ser testimonis de la faceta dels nostres fills com a estudiants; hem sentit les veus dels mestres, les dels companys de classe. A taula hem compartit anècdotes diferents i hem conegut més a prop l'altra família educativa. I tots, docents, alumnes i famílies, hem tingut temps per centrar-nos més en nosaltres mateixos, donant-nos l'oportunitat de ser. Això i la necessitat de col·laboració han facilitat el desenvolupament de la creativitat més autèntica. Des de les xarxes ens hem abocat a compartir música, textos, cine, teatre, espectacles, recursos didàctics, aplicacions, idees, programacions, experiències, etc. que ens ajuden i donen suport.

Estic convençuda que a partir d'ara, de mica en mica, ens hem d'esforçar a recollir totes les reflexions personals i grupals que estan sorgint arran de l'experiència col·lectiva i que això revertirà en la veritable transformació educativa d'aquest moment.